

Idrett og bærekraft

Anleggsseminaret 2022

Bærekraftig
anleggsutvikling
og lokalsamfunn

Oppspill

Lillestrøm,
25. mars 2022
Dag Vidar Hanstad
E-post: dagvh@nih.no

@Idettsledelse

@Idrettsledelse
[@nihsportmanagement](https://www.facebook.com/nihsportmanagement)

Bok: [Fagbokforlaget.no](https://www.fagbokforlaget.no)

nih.no/idrettsledelse

Institutt for idrett og samfunnsvitenskap
NORGES IDRETTSHØGSKOLE

Noen spørsmål vi skal innom

- Er bærekraft noe idretten skal drive med?
- Hva er bærekraft?
 - Ulike dimensjoner; klima og miljø, økonomi, sosiale forhold
- 17 bærekraftsmål – skal idretten jobbe med alle?
 - «Vi er SÅ gode på sosial bærekraft. Det får holde»
 - Hvordan treffes anlegg av bærekraftstematikken?
 - En aktuell inngang? økologisk modernisering

Hvorfor idretten må involvere seg

- ✓ Idrettens posisjon
 - ✓ Kan utgjøre en forskjell – f.eks er nesten alle barn innom
 - ✓ Visjonen forplikter; idrettsglede for alle
- ✓ Samfunnsansvar/oppdrag
 - ✓ Idretten ønsker å bidra til noe større enn seg selv
 - ✓ Men: hvor langt rekker idrettens samfunnsansvar?
- ✓ Krav fra omverden
 - ✓ Nåværende og potensielle samarbeidspartnere
 - ✓ Kommunen
 - ✓ Staten, blant annet gjennom spillemiddeltildelingen
 - ✓ Medlemmene, spesielt de unge
- ✓ Krav til omverden
 - ✓ Idretten representerer en betydelig innkjøpsmakt

Hva er bærekraftig utvikling?

Bærekraftig utvikling er utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov

*Verdenskommisjonen
for miljø og utvikling, 1987*

Statsminister Gro Harlem Brundtland i Seoul 1988 da Lillehammer ble tildelt vinterlekene i 1994 (Foto: NTB)

FNs BÆREKRAFTSMÅL

- * Vedtatt i 2015
- * Skal nås innen 2030
- * 17 bærekraftsmål
- * 169 delmål

*Først og fremst en felles referanseramme
- et felles språk
* Presentert som endringsagenda, men hvor effektiv er det for å skape endring?

FN-sambandets hjemmeside, www.fn.no

1

UTRYDDE
FATTIGDOM

Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

FN-sambandet / Om FN / FNs bærekraftsmål /

Utrydde fattigdom

Sist oppdatert: 23.02.2022

Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

Bærekraftsmål 1 har som mål å utrydde ekstrem fattigdom og halvere andelen mennesker som lever i relativ fattigdom. Koronapandemien har ført til at andelen fattige i verden har økt for første gang siden 1998. Flere har blitt fattigere, og i Norge har også flere fått dårligere råd. Men andelen mennesker som lever i ekstrem fattigdom er mindre i dag enn den var i 1990.

Å utrydde fattigdom er viktig for å nå alle FNs 17 bærekraftsmål. For å redusere fattigdommen trenger vi en mer rettferdig fordeling av ressursene våre, og bærekraftig økonomisk vekst.

MÅL 1: Utrydde fattigdom

Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

Delmål 1.1:

Innen 2030 utrydde all ekstrem fattigdom

Delmål 1.2:

Innen 2030 minst halvere andelen menn, kvinner og barn i alle aldre som lever i fattigdom, i henhold til nasjonale definisjoner

Osv

- NORGES IDRETTSHØGSKOLE

Delmål til mål 1

-

1.1)

Innen 2030 utrydde all ekstrem fattigdom
-

1.2)

Innen 2030 minst halvere andelen menn, kvinner og barn i alle aldre som lever i fattigdom, i henhold til nasjonale definisjoner
-

1.3)

Innføre nasjonalt tilpassede sosiale velferdsordninger og tiltak for alle, inkludert minstestandarder, og innen 2030 oppnå en vesentlig deknin...

[les mer](#)
-

1.4)

Innen 2030 sikre at alle menn og kvinner, særlig fattige og sårbare, har lik rett til økonomiske ressurser og tilgang til grunnleggende ...

[les mer](#)
-

1.5)

Innen 2030 bygge opp motstandskraften til fattige og personer i utsatte situasjoner, slik at de blir mindre utsatt for og mindre sårbare for klimarelat...

[les mer](#)
-

1.a)

Sikre en betydelig mobilisering av ressurser fra ulike kilder, blant annet gjennom økt utviklings samarbeid, for å gi utviklingslandene, særlig ...

[les mer](#)
-

1.b)

Opprette gode politiske rammerverk på nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå basert på utviklingsstrategier som gagnar de fattige og ...

[les mer](#)

5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners
stilling i samfunnet

[FN-sambandet](#) / [Om-FN](#) / [FNs bærekraftsmål](#) /

Likestilling mellom kjønnene

Sist oppdatert: 09.02.2022

Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet

Institutt for idrett og samfunnsvitenskap
NORGES IDRETTSHØGSKOLE

Delmål til mål 5

5.1)

Få slutt på alle former for diskriminering av jenter og kvinner i hele verden

5.2)

Avskaffe alle former for vold mot alle jenter og kvinner både i offentlig og privat sfære, inkludert menneskehandel, seksuell utnyttning og andr...

[les mer](#)

5.3)

Avskaffe all skadelig praksis, som barneekteskap, tidlige ekteskap og tvangsekteskap, og kjønnslemlestelse

5.4)

Anerkjenne og verdsette ubetalt omsorgs- og husholdsarbeid gjennom offentlige tjenester, infrastruktur og sosialpolitikk, og fremme delt ansvar i husholdet...

[les mer](#)

5.5)

Sikre kvinner fullstendig og reell deltakelse og like muligheter til ledende stillinger på alle nivåer der beslutninger tas, i det politiske, d...

[les mer](#)

5.6)

Sikre tilgang til god seksuell og reproduktiv helse og reproduktive rettigheter for alle, i samsvar med handlingsprogrammet fra den internasjonale konferan...

[les mer](#)

5.a)

Iverksette reformer for å gi kvinner lik rett til økonomiske ressurser, mulighet til å eie og kontrollere jord og andre former for eiend...

[les mer](#)

5.b)

Styrke bruken av muliggjørende teknologi, særlig informasjons- og kommunikasjonsteknologi, for å styrke kvinners stilling i samfunnet

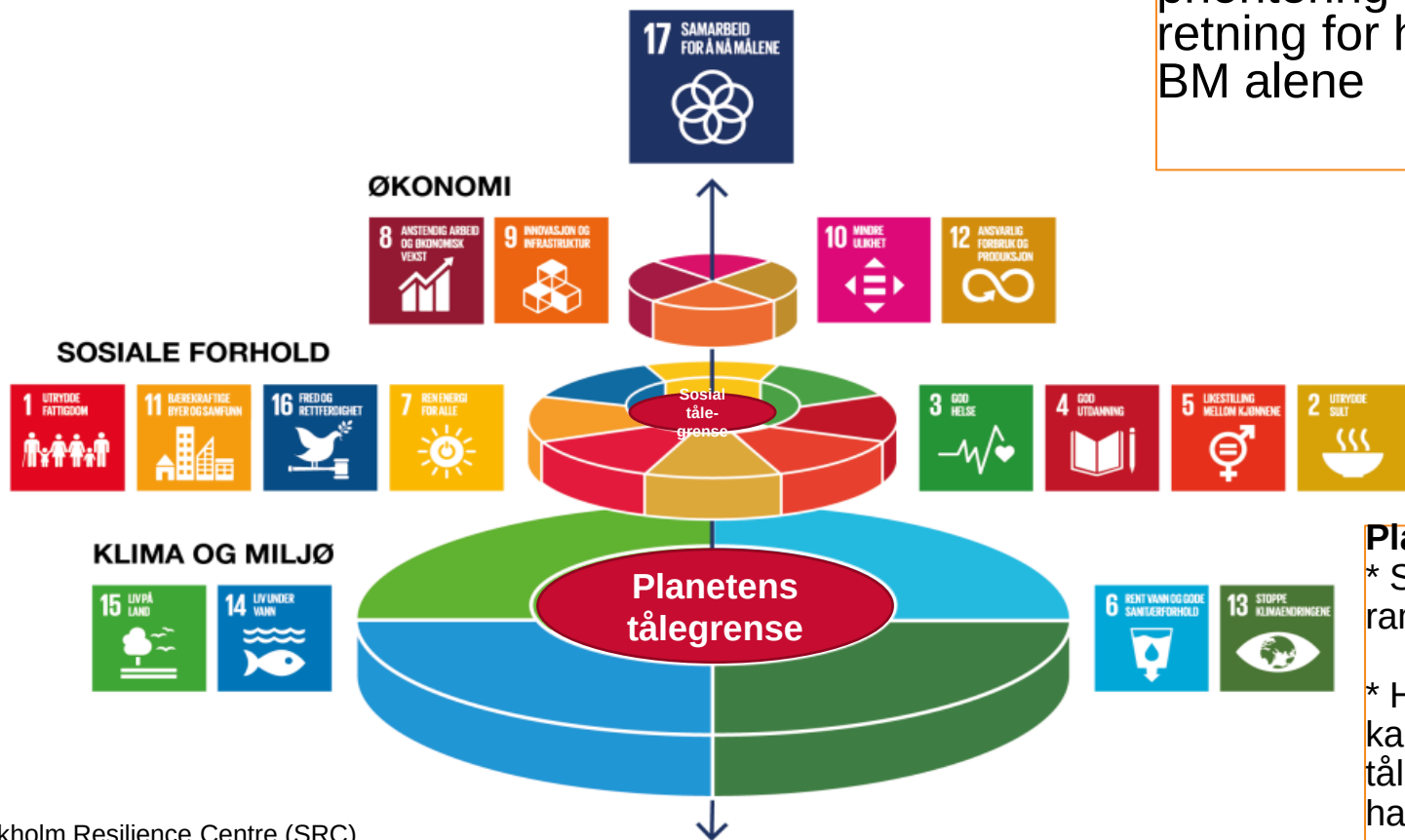
5.c)

Vedta og styrke god politikk og vedta gjennomførbar lovgivning for å fremme likestilling og styrke jenters og kvinners stilling på alle ...

[les mer](#)

Alt henger sammen

Bryllupskakemodellen

*Gir et grunnlag for prioritering og en tydeligere retning for handling enn 17 BM alene

Sosial tålegrense

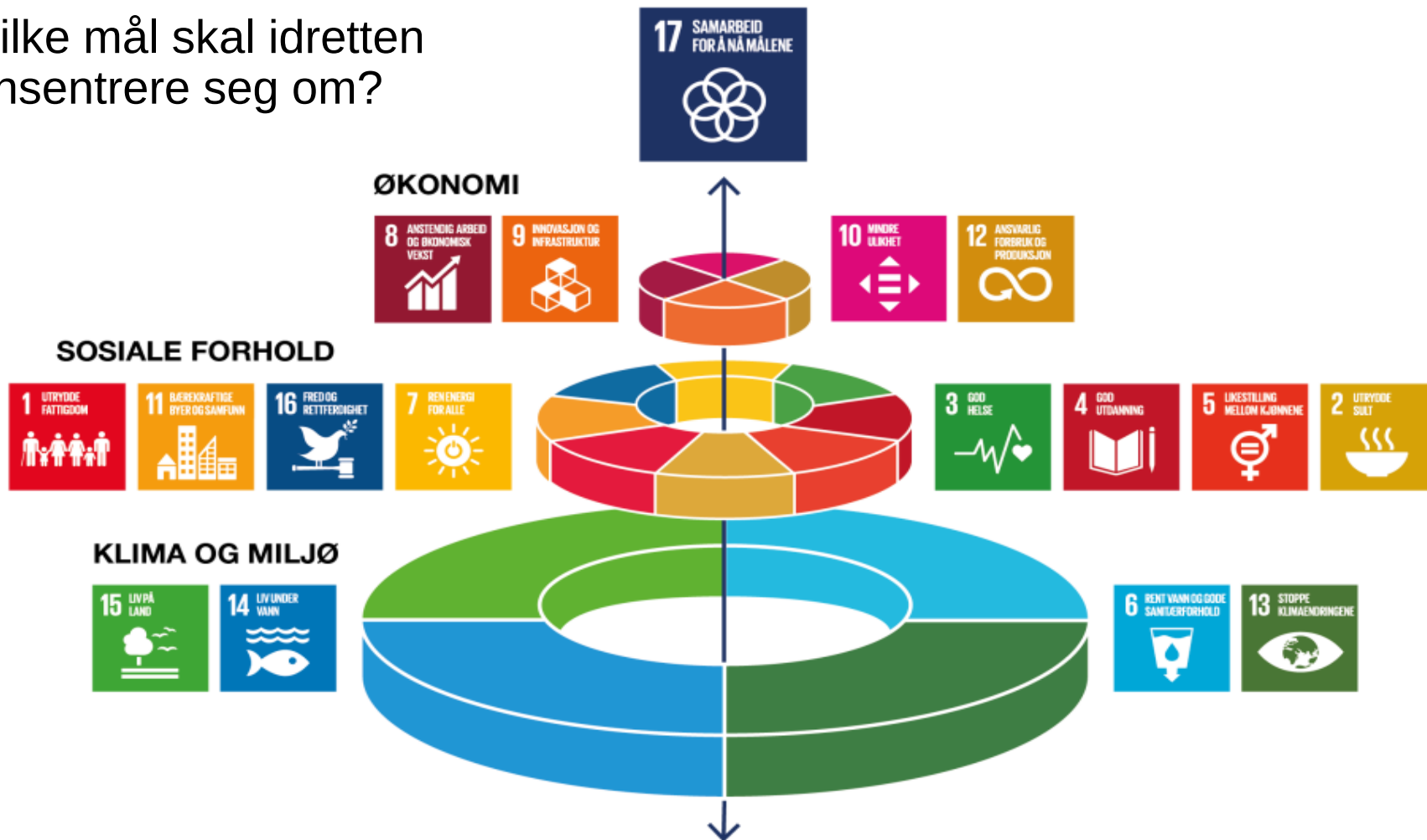
* sosiale mål og miljømålene setter rammen for all økonomisk aktivitet for menneskeheten

Planetens tålegrense

* Setter en absolutt, ytre ramme

* Hullet i midten av kaken, innenfor tålegrensene: et trygt handlingsrom for menneskeheten

Hvilke mål skal idretten konsentrere seg om?

ØKONOMI

SOSIALE FORHOLD

KLIMA OG MILJØ

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

ØKONOMI

SOSIALE FORHOLD

KLIMA OG MILJØ

ØKONOMI

SOSIALE FORHOLD

KLIMA OG MILJØ

Mange har begynt å jobbe med tematikken – med utgangspunkt i bærekraftsmålene

NIF

Strømsgodset

Para-VM

NFF

STRØMSGODSET ER DRAMMENS PULS

Litt bedre. Hver dag. Sammen

HOVEDMÅL

SPORT

Herrer: Vi skal stabilisere klubben på øvre halvdel av Eliteserien og av og til konkurrere om spill i Europa.
Damer: 1. divisjon Innen 2025.

BÆREKRAFT

Vi er hjertet for bærekraftsarbeid i regionen som bygger bro mellom privatpersoner, næringslivet og det offentlige.

KLUBBUTVIKLING

Vi skal utbedre fasilitetene på Marienlyst stadion og Gulskogen idrettspark. Vi skal profesjonalisere oss som klubb, øke inntektsgrunnlaget og videreutvikle våre forretningskonsepter.

FANS

Vi er hele regionens lag og vi har et bankende hjerte for fansen vår. Vi legger til rette for å skape engasjement både på og utenfor stadion.

VEIVALG

- Våre spillere skal skape en merverdi på banen, i samfunnet og økonomisk. Spillerutvikling og spillerlogistikk er en viktig forretningsmodell for klubben.
- Vår måte å spille fotball på oppleves som effektiv og offensiv, og forbereder spillerne for spill i større ligaer i Europa.
- Vi rekrutterer majoriteten av spillere i aldersgruppen 18-22 år, fra et primærmarked i Norge, som skal videreutvikles i klubben. Vi skal ha en snittalder i A-troppen på rundt 24 år.
- Vi skal ha 2-3 lederfigurer i stallen.
- Målet er å skape 1-2 nye A-lagsspillere hvert år fra eget akademi og fem klubbutviklede spillere i A-stallen til enhver tid.
- Vi skal ha et akademi som minst kvalifiserer til 3 stjerner.
- Vårt damelag profesjonaliseres gradvis år for år med mål om 1. divisjon innen 2025.

Vi inspirerer til aktivitet og en sunn livsstil for folk i Drammen.

Vi bidrar til et mer inkluderende Drammen.

Vi er Drammens puls som skaper innhold og opplevelser til innbyggerne.

Vi har et bevisst forhold til eget forbruk og bruker vår posisjon til å påvirke andre til å ta gode valg.

Vi er et naturlig samlingspunkt i regionen med mål om å bidra til å skape et mer bærekraftig samfunn.

Økonomi

- Vi er Drammens viktigste møteplass for næringslivet som skal bidra til økt samhandel og næringsvekst i regionen.
- Innen 2025 skal vi årlig ha partnerinntekter på 50 mill.
- Vi skal skape et økonomisk fundament som gjør det mulig å stabilisere oss i grønn sone i klubbisensen.

Anlegg

- Vi skal utvikle Marienlyst til å bli en moderne og mer bærekraftig toppfotballarena.
- Vi skal bidra til å forbedre treningsfasilitetene på Gulskogen idrettspark for topp og bredde, i samarbeid med idrettsforeningen.

Organisasjon

- Vi skal utvikle organisasjonen i tråd med klubbens mål og økonomiske vekst.

- Marienlyst skal kjennetegnes som en intim stadion med elektrisk stemning. Vi skal ha en tett dialog med våre fans generelt og GodsettUnionen spesielt.
- Det skal oppleves trygt for alle å være publikum på Marienlyst. Vi tar i mot alle våre besøkende med gjestfrihet og respekt.
- Våre frivillige er ryggraden i vårt kamparrangement og skal ivaretas på en god måte.
- Vi jobber for å rekruttere nye fans fra alle alderssegmenter og kjønn og skal innen 2025 ha et publikumssnitt på 6000 tilskuere.
- Vi skal skape engasjement ved godt digitalt innhold i alle våre kanaler.

ERTESLAG

MODIG. EKTE. SAMLENDE.

Pull for å få mer informasjon

IDRETT OG
BÆREKRAFT

På vei mot strategi og handlingsplan

Anlegg og bærekraftige lokalsamfunn – tydeliggjøring av målkonflikter?

To grunnleggende målkonflikter om bærekraftig utvikling:

- 1) Den mellom nålevende generasjoner og fremtidige generasjoner
- 2) Den mellom utvikling og menneskelige behov på den ene siden, og klima og miljø på den andre

Økologisk modernisering – en teoretisk inngang å ta med inn i helgen

Balanse mellom økonomiske hensyn, sosiale hensyn og miljøhensynet

FIRE ANTAKELSER:

Grønn vekst:

Samfunnets innretning etter økonomisk vekst og materiell velferd må ikke nødvendigvis oppgis. Økonomisk vekst, sosiale hensyn og miljøansvar står ikke i motsetning til hverandre, men kan oppnås samtidig

Grønn teknologi:

Samfunnet får bukt med miljøproblemer ved å utvikle renere, mer effektiv og mindre ressurskrevende teknologi

Institusjonell læring:

Organisasjoner lærer av industrisamfunnets erfaringer, lytter til miljøbevegelsens kritikk, tar miljøproblemer på alvor og internaliserer miljøansvar

Formell og uformell regulering:

Myndighetene stiller krav og skaper incentiver gjennom lovgivning

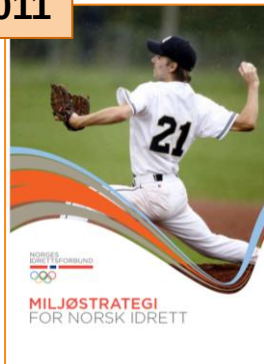
Omfattende oppmerksomhet om miljø hos myndigheter, næringsliv og organisasjonsliv fører til utvikling av frivillige reguleringer slik som miljømerker og sertifiseringsordninger

Troverdighet i arbeidet med bærekraft?

Idretten har mye å (mot)bevise

2011

2015

5. PROGRAMERKLÆRING

Norsk idrett vil:

- 1 Modernisere organisasjonen slik at det blir enkelt å delta.
- 2 Spille mangfoldet i samfunnet.
- 3 Redusere økonomiske hindringer for barn og unges deltakelse.
- 4 Bli det mest attraktive treningsfellesskapet for voksne.
- 5 Styrke Norge som toppidrettsnasjon.
- 6 Engasjere flere kvinner og unge i trener- og lederroller.
- 7 Arbeide for et idrettsløft på 0,5% av statsbudsjettet.
- 8 Arbeide for en åpen og inkluderende idrett.
- 9 Ta hensyn til naturen, klimaet og miljøet.

2018

2019

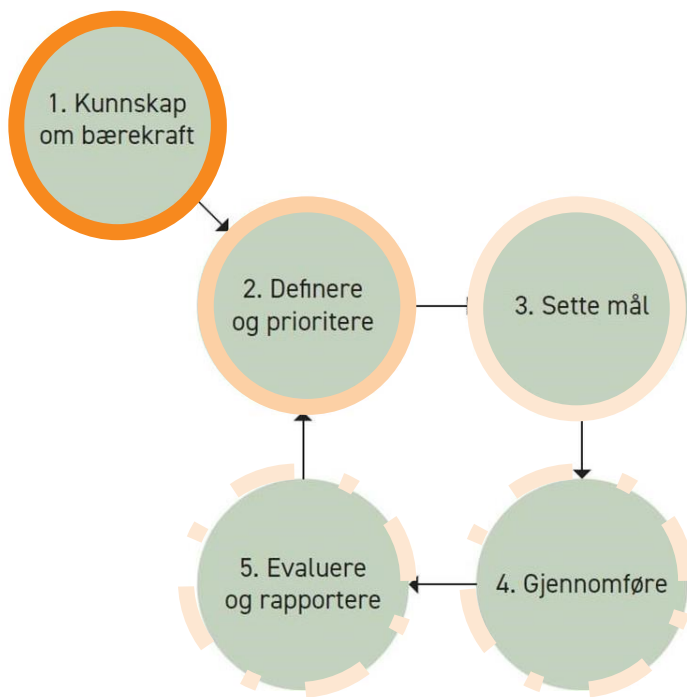
Det rører seg, men sakte

2019 - 2023

Viktig å merke seg:

- For å kunne bidra i en bærekraftsprosess, kommer man ikke unna fase 1 – som handler om kompetanse og kunnskap
- Bruke tid og involvere mange på å definere og prioritere bærekraftsmål
- Sette konkrete mål det er mulig å evaluere

MEN: Hvor lenge varer fase 1?

Spørsmål å ta med videre: Bærekraft norsk idretten; hvorfor og hvordan?

1. **Hvorfor** bør idretten jobbe med bærekraft i årene som kommer?
2. **Hvordan** tilnærmer seg arbeidet?
 - a) Bør arbeidet koordineres?
 - b) Bør det overlates til NIF?
 - c) Bør man konsentrere seg om de sosiale bærekraftsmålene?

Spørsmål/kommentarer?

Takk for meg!

Anbefalte ressurser

YouTube:
[@Idettsledelse](#)

[@Idrettsledelse](#)
[@nihsportmanagement](#)

Nettstudier:
nih.no/idrettsledelse

Bok:
Fagbokforlaget.no

Bok:
Fagbokforlaget.no

Institutt for idrett og samfunnsvitenskap
NORGES IDRETTSHØGSKOLE